

„Edukativno - rekreativni centar (školski voćnjak i igralište)“

Projekat „Edukativno–rekreativni centar“ kroz zajedničko angažovanje učenika, roditelja, radnika škole i lokalne zajednice omogućio je stvaranje školskog voćnjaka i igrališta kao prostora za zdrave stilove života, ekološku svijest.

Podržavam mišljenje da ne postoje dvije iste osobe. Svaka osoba, u našem slučaju dijete, je individua za sebe. Svaka osoba posjeduje u sebi određene potencijale, a koji su važni za normalno funkcionisanje cjelokupnog društva. Ako ih na vrijeme prepoznamo, otkrijemo i pravilno usmjerimo, na dobitku je društvo. Mi koji radimo u školi, u saradnji sa roditeljima, smo glavni akteri u formiranju ličnosti djeteta. Osnovni naš zadatak je razvijanje svestrane ličnosti do njenog maksimuma.

Moramo učenicima ponuditi sve moguće varijante, da dijete proba, osjeti, vidi, uradi, da samo uvidi šta je to što pobuđuje njegova interesovanja i u čemu ono uživa, osjeća se korisnim i ravnopravnim članom društva. Ono što voli i u čemu uživa treba kod njega razvijati, njegovati, čuvati.

Ne posjedujemo svi potencijal za doktora, profesora, pilota, književnika, ali posjedujemo možda za stolara, voćara, zidara... Što to prije kod učenika otkrijemo i prepoznamo lakše će nam biti u radu, a dijete će biti srećnije, a naša slika o djetetu će biti realnija.

Razmišljajući na takav način došao na ideju da oformim „Edukativno – rekreativni centar“, koji bi učenicima ponudio raznovrsnost izbora i veću mogućnost da zadovolje svoja interesovanja, a takođe i da kvalitetno provode svoje slobodno vrijeme.

Autor: ZORAN MRŠIĆ

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA

Na početku svog pedagoškog rada u Školi, prilikom obilaska područnih škola, uvidio sam da u područnoj školi u Gornjoj Puharskoj postoje dva dunuma neobradivog zemljišta, a koji bi mogao biti iskorišten na adekvatan način i da služi na opšte zadovoljstvo radnika i učenika škole, roditelja i lokalnog stanovništva. U razgovoru sa direktoricom, nastavnicima biologije, učenicima – članovima ekološke sekcije došao sam na ideju da iskoristimo taj potencijal i pretvorimo u edukativno-rekreativni centar. Prijedlog je bio da se zasadi voćnjak sa različitim sortama voća i izgradi igralište za učenike, koji bi služili učenicima da svoja teorijska znanja primjene u praksi, razvijaju zdrave stilove života i uticali na pravilan rast i razvoj učenika. Moja ideja je podržana od rukovodstva škole, nastavnika, učenika i roditelja i zajedno smo krenuli u realizaciju

CILJ I ŽELJENI ISHODI

CILJ:

1. Osposobljavanje učenika za samostalno i aktivno učešće u društvenom životu sredine u kojoj žive.
2. Razvijanje ljubavi prema prirodi.
3. Razvijanje ekološke svijesti učenika kao uslova za izvjesniju budućnost novih generacija koje dolaze.
4. Razvijanje odgovornog odnosa prema okruženju kao i interesovanja i spremnosti za njegovo očuvanje.
5. Razvijanje zdravih stilova života (značaj fizičke aktivnosti i zdrave ishrane).
6. Razvijanje životnih vještina učenika (timski i stvaralački rad, izrada plana aktivnosti, odgovornost prema radu, praktične vještine uzgoja voća).
7. Podsticanje samostalnosti i inicijativnosti kod učenika.

8. Formiranje edukativno-rekreativnog centra za učenike škole.
9. Razvijanje navika i sposobnosti korišćenja različitih izvora znanja.
10. Izgradnja pozitivnog stava o ulozi čovjeka u očuvanju prirode unapređivanju životne sredine.
11. Usvajanje i razumijevanje osnovnih ekoloških pojmova i principa.

ISHODI:

1. Učenici će biti osposobljeni da objasne način obrade zemljišta.
2. Učenici će biti osposobljeni da navedu upotrebnu vrijednost proizvoda dobijenih uzgojenim voćem.
3. Učenici će biti osposobljeni da razlikuju pravilan i nepravilan odnos prema radu.
4. Učenici će biti osposobljeni da znaju optimalne uslove za sadnju voća (temperatura, voda, zemljište...).
5. Učenici će biti osposobljeni da provedu sve faze uzgoja voća:
  - izbor i priprema zemljišta,
  - izbor sadnica voća,
  - vrijeme i tehnika sadnje, razmak između sadnica u zavisnosti od vrste,
  - održavanje sadnica – orezivanje grana, gnojenje, kalemljenje,
  - berba i
  - adekvatna upotreba i skladištenje voća
6. Učenici će biti osposobljeni da stečena teorijska znanja primjene u konkretnim situacijama.
7. Učenici će biti osposobljeni da navedu osnovne tehnike zaštite voćaka od štetočina.
8. Učenici će biti osposobljeni da objasne prednost ekološke (biološke) zaštite voćaka od štetočina u odnosu na hemijsku zaštitu .

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

TOK REALIZACIJE PROJEKTA „EDUKATIVNO-REKREATIVNOG CENTRA“

1. KORAK: Upoznavanje Savjeta učenika, Savjeta roditelja, Nastavničkog vijeća i Školskog odbora o ideji projekta „Edukativno-rekreativni centar“ i dobijanje njihove podrške
2. KORAK: Pisanje projektnog prijedloga i obezbjeđivanje finansijske podrške
3. KORAK: Realizacija projekta „Edukativno-rekreativni centar“
4. KORAK: Evaluacija projekta „Edukativno-rekreativni centar“ i medijska praćenost

1. KORAK: Upoznavanje Savjeta učenika, Savjeta roditelja, Nastavničkog vijeća i Školskog odbora o ideji projekta „Edukativno-rekreativni centar“

Nakon što je ideja podržana od rukovodstva škole, nastavnika, učenika i roditelja i zajedno smo krenuli u realizaciju. Upoznali smo članove Savjeta učenika, Savjeta roditelja, Nastavničkog vijeća i Školskog odbora o ideji da izradimo projektni prijedlog „Edukativno-rekreativni centar“ i zatražili njihovu podršku. Članovima navedenih stručnih organa su prezentovane dobre strane ovog projekta i benefiti koje će ostvariti ukoliko dođe do realizacije, a takođe i o poteškoćama sa kojima ćemo se susresti u narednom periodu (obezbjeđivanje finansijske podrške). Predsjednik Savjeta roditelja, Predrag Šorga, je predložio da se projektni prijedlog uputiti kompaniji Arcellor Mittal, u kojoj je zaposlen kao predsjednik fondacije. Takođe, članovi Savjeta učenika su pružili podršku projektnom prijedlogu kroz dodatne ideje i sugestije.

2. KORAK: Pisanje projektnog prijedloga i obezbjeđivanje finansijske podrške

U pisanju projektnog prijedloga su učestvovali pedagog, psiholog, računovođa, nastavnici biologije i predsjednik Savjeta učenika. U toku pisanja projekta dominirao je timski rad, a svaki član tima je imao svoja zaduženja. Nastavnici biologije su detaljno opisali faze uzgoja voća i obezbjedili stručnjaka agronoma koji je analizirao sastav zemljišta i dostavio izvještaj o vrstama voća pogodnim za sadnju. U saradnji sa učenicima nastavnice su dostavile i specifikaciju neophodne opreme i materijala (zaštitne rukavice, lopate, ašovi, sadnice, ljudski resursi). Pedagog i psiholog su pisali zadatke, ciljeve, aktivnosti, rezultate i opravdanost projekta. Projektom je planirana i izgradnja terena za fudbal. Računovođa je napravio budžet projekta. Uputili smo projektni prijedlog kompaniji Arcellor Mittal, prema preporuci predsjednika Savjeta roditelja. Nakon određenog perioda dobili smo potvrđan odgovor od kompanije, koja nam je odobrila 2000 KM i pristupili realizaciji projekta.

3. KORAK: Realizacija projekta „Edukativno-rekreativni centar“

Prvi zadatak u okviru realizacije projekta bila je analiza zemljišta od strane agronoma koji je predložio vrste voća za sadnju. Preporučene vrste su bile jabuke, kruške, šljive, mušmula i sl. Prijedlozi agronoma su uvaženi, te je projektni tim nabavio preporučene sadnice. Takođe slijedila je nabavka neophodne opreme i materijala (zaštitnih rukavica, lopata, ašova...). Dio materijala za rad su nam posudili i mještani. Takođe, pedagog i psiholog su animirali roditelje učenika i mještane, koji su zajedno sa učenicima i radnicima škole pripremili zemljište za sadnju. Nakon toga, zajedničkim snagama posađeno je više vrsta sadnica, ukupno 140 sadnica jabuke, kruške, breskve, šljive, višnje, mušmula i aronije. Radovi su trajali dva dana (jedan vikend), koja su protekla u izuzetno prijatnoj atmosferi i druženju. Kada je došlo vrijeme za đubrenje, roditelji su donirali materijal i opet učestvovali u radovima. Članovi ekološke sekcije su tokom godine vrijedno radili na održavanju posađenog voća (krečenje, orezivanje grana, branje voća itd.). Ubrano voće postalo je važan dio zdrave školske užine. Takođe, voće je poslužilo za projekat učenika preduzetničke sekcije „Doručuj zdravije“. Tokom sadnje voća učenici su bili u stalnom dodiru sa prirodom i pratili prirodni proces nastanka voća, te sticali uvid u važnost zdravih prehrambenih navika. Nakon sadnje voća, započeli smo i dio radova na izgradnji igrališta za učenike. Postavljeni su golovi za fudbal, a u planu nam je i dodatna izgradnja sportskih terena.

4. KORAK: Evaluacija projekta „Edukativno-rekreativni centar“ i medijska praćenost

Bijeg u prirodu i prilika za uvođenje novih eko-sadržaja pronađeni su uz područnu školu u Gornjoj Puharskoj, na idealnom mjestu s puno prostora za razigranost ideja, želja, programa i projekata. Ovaj prostor je ubrzo počeo da se koristi u punom potencijalu. Obogaćen je rad sekcija (ekološke sekcije, sportskih sekcija), redovne i dodatne nastave. Prostor „Edukativno-rekreativnog centra“ služi za druženja učenika, radnika škole i mještana, za organizovanje izleta, za kvalitetno provođenje slobodnog vremena učenika. Projekat je bio medijski praćen u našoj opštini.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Današnji „Edukativno – rekreativni centar“ je ogledalo naše područne škole. Zemljište nije više zaraslo, već lijepo uređeno i zasađeno različitim voćkama, koje nam daju kvalitetne i zdrave plodove.

Područna škola u Gornjoj Puharskoj je postala prepoznatljiva po svom kutku, dobroj saradnji i povezanosti učenika i roditelja, tako da ta škola, a koju pohađa 45 učenika, funkcioniše kao velika složna porodica.

Učenici se sa zadovoljstvom upisuju u ovu područnu školu i nemamo više problem da žele nastavu pohađati u našem centralnom objektu ili odlaskom u neku drugu školu.

Uvidjeli su da i jedna manja sredina, uz lični angažman, može biti korisna i pružiti učenicima, roditeljima nešto novo, podsticajno i korisno.

Učenici iz centralne škole imaju mogućnost da teorijska znanja iz biologije, hemije, poznavanja prirode i društva primjene na praktičnim situacijama i da razvijaju ljubav prema selu.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Čovjek je živi mehanizam, koji uvijek traži nove ideje, rješenja.

Djetetu moramo pomoći, ponuditi mu nešto korisno, raznovrsno, kako bi na vrijeme prepoznao svoje, a mi njegove potencijale, i pravovremeno djelovali.

Collections

NIN nagrada

Nominovane prakse

NIN 2017